

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 360—
pol leta . . . 180—
tretji leta . . . 90—
za mesec . . . 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . 240—
tretji leta . . . 120—
za mesec . . . 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar,
polletno . . . 4 dolara
četrtletno . . . 2 dolara

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino ne nakaznico.

Oglas se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prost. za enkrat 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/1.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znakma. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Odločilna posvetovanja zemljoradnikov Zemljoradniki ne gredo v vlado?

Beograd, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Danes je bila konferenca glavnega izvrševalnega odbora zemljoradniške stranke; odbor je bil sklican, da končno določi taktiko zemljoradniških poslancev. Konference so se udeležili delegati iz vse države. Popoldanskemu sestanku je prisostvoval tudi član Radiceve stranke dr. Basariček. Obrazložil je stališče radicevcev v vprašanju prisega ter izjavil, da je prisega eden od glavnih vzrokov, da Radič in njegovi poslanci ne pridejo v Beograd. Zemljoradniki so pripo-

ročali dr. Basaričku, naj Radič pride v Beograd, kjer bi se mogel doseči sporazum, če ne ne v političnih, pa vsaj v gospodarskih vprašanjih. Dr. Basariček odpotuje jutri v Zagreb.

Beograd, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Kakor izgleda, zemljoradniki ne vstopijo v vlado ter so vse vesti o tem preuravnavane. Izvirajo večinoma iz neagrarne kroge in izražajo bolj željo teh, kakor pa mnenja zemljoradniških politikov.

Borba med Pašićem in Protićem. Vazne seje radikalnega kluba.

Beograd, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Včeraj popoldne in noč je imel radikalni klub seje, na katerih so razpravljali o političnem položaju, o poslovniku, o ustavi in o taktiki kluba napram centralističnim in avtonomističnim klubom. Debate so se udeleževali zlasti Pašić, Protić, dr. Vesnić, Marko Trifković in mnogi izmed novih radikalnih poslancev. Razpravo je zasledovala cela javnost z zanimanjem, ker se je pričakovalo, da bo klub spremenil kurz svoje politike. Pričakovano se je tudi, da bo Protić dobil večino kluba zase. Medtem pa se je pokazalo, da le Pašić še vedno gospodari položaja. Po izjavah članov kluba se zavzema za Protića zlasti Ljuba Jovanović, ki je energično nastopil za ustavni načrt Protića. Podpisalo ga je pa le malo število poslancev in je večina ostala za Pašića.

LDU, Beograd, 19. jan. Radikalni klub je imel v ponedeljek zanimivo sejo. Na tej seji je Stojan Protić, kakor je bilo že javljeno, obrazložil klubni svoje stališče. Izjavil je, da je po njegovem mnenju novi poslovnik in polaganje prisage velik politični pogrešek. Protić zahteva, naj se prisage šele tedaj, ko bo tudi kralj prisegel na ustavo. Kar se tiče nove ustave in ureditve države, je treba rešiti to vprašanje sporazum-

no z zastopniki vseh strank.

Nato je Protić kritiziral novi poslovnik in novi načrt ustave. Njegova izvajanja so izzvala dolgotrajno in živahno debato, katere sta se udeležila tudi minister za konstitucijo dr. Trifković in dr. Vesnić. Oba sta se izjavila proti idejam in izvajanjem Protićevim. Dr. Trifković je razvijal nazore dr. Šurmina glede glasovanja za ustavo. Protić ni hotel verjeti tega, naka mu je moral dr. Trifković predložiti zapisnik seje načelnikov strank. Ljuba Jovanović je v daljšem govoru posredoval med obema.

Nato je dobil ministrski predsednik Nikola Pašić besedo, ki je konstatiral, da obstaja med njegovimi in Protićevimi nazori velika razlika. Izjavil je, da je z svoje strani storil vse, da bi prišlo do sporazuma. On se ne strinja niti s Protićevimi, niti s Radicevimi, niti s Koroščevimi nazori in niti z nazori Narodnega kluba glede ureditve države. Ministrski predsednik ne more pristati na to, da bi za ustavo glasovalo dve tretjini poslancev, ker bi to značilo, da vodi parlament manjšino. Nastopal bo za edinstvo države in proti vsem federativnim in avtonomističnim programom. Njegov govor je bil često prekinjen z živahnim odobravanjem in dolgotrajnim ploskanjem.

Sporazum med Anglijo in Rusijo je nemogoč.

Beograd, 19. jan. (Izvirno poročilo.) V tiskanih dobro informiranih diplomatskih krogih se govori, da je izgubila vsaka možnost, da bi prišlo do angleško-ruskega trgovinskega dogovora. Angleška vlada vstraja na svojem stališču, da se mora sovjetska vlada izrečno zavezati, da ne bo v Angliji in v orijentu razširjala nobene propagande za kak prevrat. Sovjeti morajo pre-

zeti garancijo, da se ne prične kaka boljševiška agitacija. Ruska vlada pa odločno odklanja, sprejeti ta predlog Anglije. V Londonu se računa s tem, da se ne bodo vršila več pogajanja z Rusijo in da se po povratku Krasina v Moskvo in po olicel-nem sporočilu ruske vlade, da ne sprejme tega predloga Anglije, olicelno prekinejo pogajanja z Rusijo.

Ukradeni sodni akti o graških ponare- jevalcih kolkov za naše bankovce.

Gradec, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Včeraj se je zgodilo pri graškem deželnem sodišču nekaj neverjetnega. Ukradeni so bili vsi preiskovalni akti o graških ponarejevalcih kolkov za jugoslovanske bankovce. Graški policiji se je namreč svoječasno posrečilo izslediti družbo, ki je ponarejala naše kolke. Koncem septembra lanskega leta je bilo aretiranih 13 oseb, med njimi lastnik litografije Agath in romunski žid Ben. V preiskovalnem zaporu so razun Agatha vsi priznali svoje dejanje. Agath je vstrajal za trjeval, da ni imel s ponarejevalci nobene-

ga stika. Z ozirom na to trditve so bili vsi razun Agatha proti položiti kavelje 2 milijonov kron izpuščeni na prost. Preiskava pa se je nadaljevala.

Ko je hotel včeraj preiskovalni sodnik zopet vpregledati v preiskovalne akte, listi ni bil nikjer več. Vsi akti so izginiti brez sledu. Po vsem se je dalo sklepati, da so bili ukradeni. Sum je seveda takoj padel na one, v katerih interesu je, da akti izginejo. Vred tega so aretirali že dve osebi. Preiskava za tatovi se nadaljuje.

D' ANNUNZIO ZAPUSTIL REKO. LDU Reka, 18. jan. D' Annunzio je danes odpotoval z avtomobilom.

NOV ULTIMAT DUNAJSKIH POŠTNIH NAMEŠČENCEV.

Dunaj, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Brzojavni in poštni nameščenci so imeli danes v mestni hiši zborovanje, kjer so sklenili resolucijo, da počakajo do 25. t. m. s svojim nastopom proti tihotapcem in verižnikom, da vidijo, ako hoče vlada ugoditi njihovim zahtevam. (Nameščenci so namreč izjavili, da se bodo po-

stavili izven zakona in da bodo 20. t. m. sami obesili pred borzo znane verižnike in tihotapce, ako vlada ne doseže znižanja cen vseh potrebščin. Op. ur.) Ako vlada ne ugodí njihovim zahtevam, bodo po tem terminu postopali z vso strogostjo. Zahtevali so tudi takojšnjo priklonitev k Nemčiji, ako antanta Avstriji ne bo dovolila potrebnih kreditov. Zvečer se je vršil po mestu demonstracijski obhod, v katerem so demonstranti nosili dvojne vislice. Pričakuje se, da bo jutrišnji dan mirno potekel.

POSLOVNIŠKI ODBOR.

Beograd, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Danes ob 9.50 se je nadaljevala seja odbora za izpremembo poslovnika, katere so se udeležili vsi člani odbora in pravosodni minister dr. Trifković. Nadaljevala se je debata o členu 43. Po dolgi debati so sprejeli nastopno redakcijo tega člena: „Ko bodo v načelni debati končali s svojimi govori vsi poslanci, ki so imeli govoriti v imenu svojih skupin, bo skupščina brez debate določila čas za govore drugih poslancev. V specialni debati bosta o vsakem členu govorila od vsake skupine po dva od izvoljenih govornikov. Skupščina more na predlog 20 poslancev skleniti, da se debata zaključí.“ Nato so razpravljali o členu 49. Po mnogih izpremembah so sprejeli sledečo redakcijo: „Pred prehodom na dnevni red se prečitajo splošne objave predsedništva in vlade. Nato odgovarjajo ministri na kratka vprašanja, ki so jih stavili poslanci. Na taka kratka vprašanja se bodo dajali odgovori vsako drugo sejo, a debata o kratkih vprašanjih sme trajati največ pol ure.“ Član 54, točka 2, je bil sprejet v prvotni obliki. Razprava o členu 60, je bila zelo živahna. Ni prišlo do definitivnega sklepa. Minister pravosodja dr. Trifković je zahteval, da se razprava o tem odlogi, da se more sporazumeti s člani vlade. Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja jutri ob devetih dopoldne.

LDU Beograd, 18. jan. Zahteve vseh strank v vprašanju izpremembe poslovnika so se snrele v zapisnik. Jugoslovanski klub zahteva, da se iz prisage izloči beseda: kralj; socialisti in komunisti zahtevajo, da se izpusti besedi: Bog in kralj. Narodni klub zahteva, da se iz člena 8, izpusti stavek: Dokler poslanci ne položijo uradne prisage, ne smejo vršiti poslanskih dolžnosti. O vseh teh vprašanjih bodo razpravljali v odseku za izpremembo poslovnika.

PRIHODNJA SEJA KONSTITU- ANTE.

LDU, Zagreb, 19. jan. „Jutarnji list“ poroča iz Beograda, da se ho- do seje konstituante bržkone nadaljevala 26. t. m. Delo v ustavnem odboru bi moglo trajati mesec dni. V parlamentarnih krogih sodijo, da bo debata o ustavi trajala v skupščini 5 mesecev.

ZA POVRACILO 20% ODBITKA.

Beograd, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Več narodnih poslancev je stavilo predlog, naj se vrne lastnikom onih 20%, ki so bili odtegnjeni ob žigosanju bankovcev.

IZVRŠITEV RAPALLSKE PO- GODBE.

Rim, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Predvčeršnjim so imeli Giolitti, Sforza in Bonomi dolgo konferenco, na kateri so se bavili z rapalsko pogodbo. Nato se je izdal v listih komunikate, da se prične izvršitev pogodbe takoj po izmeni ratifikacijskih listin. Nejasno je samo to, ali znači to faktično evakuacijo ozemlja, ki pripade Jugoslaviji, ali pa samo pričetek dela razmejivne komisije med Italijo in Jugoslavijo.

AMERIČANI POZDRAVLJAJO BRIANDA.

Newyork, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Ameriški listi in javno mnenje so sprejeli vest, da je Briand postal ministrski predsednik Francije, zelo ugodno. Povdarjajo, da ne bo nihče mogel bolje rešiti vprašanja reparacij, kot ravno Briand.

BRIAND IN LLOYD GEORGE.

Pariz, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Listi poudarjajo prisrčnost v brzojavkah, ki sta si jih poslala Briand in Lloyd George ter menijo, da je to znak za dober uspeh prihodnje konference zaveznikov.

Politika abstinenice.

Tudi v drugi seriji sej ustavotvorne skupščine je ostal precejšen del sedežev, namenjenih poslancem, prazen. Može, ki bi morali sedeti na njih, se podajajo na pot politike abstinenice. Izostali so Radicevci vsi, komunisti in člani Jugoslovanskega kluba pa v toliko, da lahko vsak čas trde, da v konstituenti ne sodelujejo.

Abstinenca od dela v konstituenti, ki je prisegla zvestobo državnemu edinstvu in dinastiji Karadžordža, je danes še vedno radikalna in popularna gesta. Še vedno se globlje v dobi, ko vplivajo bojevitost gesla revolucije privlačno na množice. Kdor jih uporablja, je prepričan, da si utrjuje svojo pozicijo in dela plavajočo politiko, ki se bo dobro izplačala pri prihodnjih volitvah.

Ta kalkulacija bi ostala pravilna, če se bi naša notranja kriza, socialno-gospodarska in politična, še nadalje odvijala. Kakor pa kažejo gotova znamenja, se naš položaj vendarle zboljšuje. Polagoma se uveljavlja načela uveljavnosti in realnosti; konsolidacija razmer se nam javlja vedno konkretnije. Tudi v avtonomnem političnem in gospodarskem položaju opazujemo, da je doba kritičnega vrhunca prekorajena in da se začnemo, čeprav zelo počasi, vračati k normalnim razmeram.

Ako nas ta znamenja ne varajo, ako presojamo čas in položaj pravilno, tedaj se

tudi politiki abstinenice ne obeta ona glo-bola popularnosti, ki jo pričakujejo njeni voditelji. Politika velikih obljub in svet preobrazujočih gesel se utegne nakrat pred voliči izkazati kot politika slabosti in sarjaštva. In kakor je množica nezanesljiva in vihrava, se lahko zgodi, da se odvrne od današnjih voditeljev, deloma še bolj na levo, deloma nazaj na desno k praktični politiki dosegljivega in izvršljivega.

Zgodovina avstrijskih ustavnih borb nam kaže kopico primerov politične abstinenice, ki so vsi končali s flaskom. Tako so Čehi svoj čas ravno z bojkotom dunajskega parlamenta omogočili sprejem protislovanske ustave, dočim bi jo bili s svojimi, čeprav le kritičnim in opozicijskim sodelovanjem brezdvomno vsaj znatno modifikirali. Slično se lahko zgodi Radicevcem in drugim zanikovalcem, da bodo ravno s svojo abstinenco omogočili ustavo, proti kakoršni se najbolj borijo.

Ljudstvo hoče predvsem udobnejšega življenja. Če se ustavi večini posreči, doseči uspehe v tej smeri, bodo politični abstinenti ostali sam s svojimi radikalnimi parolami. Taka politika je lahka le na videz. Ako zamudiš kritični trenutek, te samega pokopajo. In če se ne motimo, ravnokar doživljamo tako odločilno lazo.

NOVI MADŽARSKI ZUNANJI MI- NISTER O SVOJI POLITIKI.

Budimpešta, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Novi zunanji minister dr. Gustav Gratz je danes prevzel svoje posle. V nekaterih dneh se vrne na Dunaj, kjer je bil madžarski poslanik, da naznani avstrijski vladi svoj odpoklic.

LDU Budimpešta, 19. jan. Minister zunanjih poslov dr. Gratz je zastopniku madžarskega dopisnega urada izjavil nastopno glede svoje-ga zunanjepolitičnega programa: Poglavitna naloga naše današnje zunanje politike je, da se ubranimo napada, ki nam preti od sovjetske Rusije. Bila bi velika nesreča, ako bi morebitni napadi z iztoka proti zapadu našli svoje torišče v Srednji Evropi. Madžarska se noče spuščati v pustolovščine, temveč stremi za tem, da vzpostavi s svojimi sosedi normalne razmere, zlasti kar se tiče gospodarskih odnošajev. Ako bodo tudi sosednje države, če-sar je pričakovati, imele enake misli in iz tega z isto lojalnostjo izvajale posledice, bomo na vsak način dosegli cilj, ki ga imamo pred očmi. Kar se tiče takozvane male antante, se je ta porodila edino le vsled strahu pred morebitnimi agresivnimi namerami Madžarske. Kakor hitro tedaj prodere spoznanje, da je ta strah neutemeljen, izgubi tudi politika male antante, ki je naperjena proti Madžarski, moč.

ZA UJEDINJENJE JUGOSLOV. SOC. DEM. STRANK.

LDU, Zagreb, 19. jan. Dne 16. t. m. se je vršila v Zagrebu seja glavnega odbora socialnodemokratske stranke. Udeležili so se je kot zastopniki slovenske socialnodemokratske stranke Elbin Kristan, Rudolf Golouh in Zvonimir Bernot, nadalje Bukšeg in Kotur iz Zagreba, Korač in Divac iz Beograda ter Spirogojšina iz Sarajeva. Razpravljalo se je o udeležbi slovenske socialnodemokratske stranke na dunajski konferenci. Sprejet je bil Kristanov predlog, da se sestavi paritetna komisija 8 članov, ki bo vodila priprave za ujedinjenje vseh strank. O tem bo končno sklepal kongres JSDS v mesecu marchu. Na dunajski kongres poidejo le Slovenci, ker so to že sklenili in ker ne smatrajo konference kot snovanje nove internacionale. JSDS ne bo poslala svojih zastopnikov na dunajsko konferenco.

GRKI V MALI AZIJI PORAZENI.

LDU, London, 19. jan. Po poročilih iz Carigrada, so grške čete zadnje tri dni pri Brussi doživle mnogo znatnih porazov.

ODPUST URADNIKOV PREHRANJEVAL- NEGA ODSEKA V ČRNI GORI.

LDU Beograd, 19. jan. Ministrstvo za prehrano in obnovo zemlje bo odpustilo vse uradnike in uslužbence odseka za prehrano v Črni gori, ker je bil ta odsek gnezdo komunistične in republikanske propagande.

DEZERTACIJE V WRANGLOVI ARMADI.

LDU, Moskva, 19. jan. Vojaški Wranglove armade, ki se hočejo vrniti v Rusijo, se izneverjajo svoji prisegi in uhajajo. Vojaška sodišča so že nad 500 mož obsodila na smrt.

KOMUNISTIČNA ORIENTACIJA ITALI- JANSKIH SOCIALISTOV.

Rim, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Ko je na socialističnem kongresu v Livornu nastal razkol med čistimi komunisti in Serrattijevimi unitarji, je nenadoma nastopila nova situacija, ker so Serrattijevci izjavili, da sprejmejo 21 točk, diktiranih iz Moskve, samo da zahtevajo, da ostane ime stranke »Partito socialista italiano« in da se bodo te točke interpretirale po zgodovinskem razvoju. Vred sprejema teh točk bodo voditelji Turatti, Treves in Modigliani najbrž že izključeni iz stranke.

VELIK SNEŽNI METEŽ V BERLINU.

Berlin, 19. jan. (Izvirno poročilo.) Včeraj ponoči je bil v Berlinu in okolici velik snežni metež. Padlo je toliko snega, da je bil skoraj ves promet cestne železnice in vlakovi v predmestju ustavljen. Tudi telefonski in brzojavni promet je ukinjen.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA 19. januarja.

Valute in devize.

Zagreb: Berlin 224—230, Italija 516—520, London 547—552, New York 0—148, Pariz 915—925, Praga 182—195, Svica 0—2325, Dunaj 19.50—20, Valute: dolarji 146.75—147, avstr. krome 20—22, franc. franki 900—910, napoleonor 480—484, nemške marke 218—223, levi 198—200, lire 508—512, levi 150, češkoslovaške krome 168.
Dunaj: dinarji 1920—1940, dolarji 753—762, franc. franki 4790—4830, Svica, franki 11.925—11.975, češke krome 941—947, madž. krome 125.50—127.50, lire 2590—2610, nemške marke 1198—1204, poljske marke 90.25—92.25, lunt 2870—2890.
Praga: dinarji 208, marke 123.75, Svica, franki 1233.50, franc. franki 494, lire 272, lunt 299.50, dolarji 79, avstr. krome 10.25.
Carib: Berlin 9.95, New York 6.11, Pariz 40.10, Milan 22.30, Praga 8.10, Budimpešta 1.07, Zagreb 4.10, Varšava 0.76, Dunaj 1.12, avstrijske krome 0.90.

Države z dobro in slabo valuto.

Kakor je slaba valuta nesreča za državo, tako tudi zelo visoka valuta ni eni blagoslov za državo, kakor bi se moglo na prvi pogled misliti.

Amerika, Anglija in Švica se po našo danes z najboljšo valuto. Na zvezi temu tudi te države občutijo posledice velike svetovne volne na svoj način istotako težko, kakor države s slabo valuto. V državah z dobro valuto kupčija zastaja, zaloge so polne blaga, a konzumentje, zlasti inozemski, se omejujejo na kupovanje najnujnejših predmetov.

Zlasti občuti Švica neugodne posledice svoje dobre valute. Njen položaj nam dokazuje, da ni še vsa sreča v tem, da si je država med vojno nabrala toliko zlata. Ravno radi te svoje dobre valute preživlja Švica resno ekonomsko krizo. Hoteli v Švici so prazni, tuji kupci le malo. Živilske potrebe so v razmerju z našimi cenami prilično drage. Tako stane n. pr. kg goveda mesa 5 frankov (okoli 120 naših kron), kg svinjskega mesa 7 frankov (okoli 168 naših kron), kg belega kruha 2 franka (48 kron). Obed v restavraciji stane 8 frankov (192 K). Vsled tega seveda ni tulskega prometa ter je okoli 40.000 hotelirjev in njihovih nameštencev brez posla. Da radi izdatnih režijskih stroškov hotelirstvo v Švici ne propade, ga država sama subvencionira. Raynotako so mnoge industrije Švici v krizi ter ustavljajo delo, ker ni kupcev iz inozemstva.

Poglejmo sedaj v Avstrijo, ki ima za Poljake in Madžare najsibšo valuto. Kakor je v Švici ekonomska kriza radi previsoke valute, tako je v Avstriji še večja radi premizke valute. Ako pride človek na Dunaj, na prvi hip ne sluti, da je tam takšna beda in da stoji Avstrija pred bankotom. Dunaj te sedaj poln tuciev. Baie jih je tam okoli pol milijona, med njimi tudi znatno število Jugoslovancev. Ti tucji dajejo Dunaju na zunanji značaj živahnosti, ki pa le zakriva bedo Dunajčanov — domačinov. Hoteli so prenapolnjeni. Po prodajalnah se vidi vsakovrstno blago, ki je za Dunajčane nedosegljivo radi za ne previsokih cen, ki pa ne za tula z boljšo valuto relativno ceno. Tuci to blago kupujejo in Dunajčani jim ga radi prodajajo, samo da pridejo do boljšega denarja. Domačini pa strdajo le redko si morejo priložiti meso, ker je predrago. Ni čuda torej, da se vrsti v Avstriji stavka za stavko. Ako pride tako naprej, bo Avstrija vse razprodala, kar še ima, ter ne bo mogla vzdržati svoje produkcije radi pomanjkanja premoga in sirovin. Ako antanta Avstrije ne podpre, je polom z vsemi posledicami neizogiben.

Ti dve sledi razmer v državah z visoko in nizko valuto nam kažeta, da pri nas vendarle ni v taki meri slabo, kakor to trdijo iz gotovih namenov nekateri nezadovoljevi. Našim vodilnim krogom je treba le malo več sniati za gospodarsko delo in nekaj manj tratenja sil za neoludno strankarsko politiko, da se naše

gospodarstvo dvigne na ono stopnjo, ki mu gre vsled naravnega bogastva naše zemlje.

Briand.

Francija je dobila pred par dnevi novo vlado. Načelnjuje ji Aristide Briand.

Briand ni nov polav na francoskem političnem obzorju. Rolan je bil leta 1862. v Nantesu. Po poklicu je advokat. Politično kariero je začel kot socialist. V socialistični stranki je veljal svojedobno za velikega prekucuha.

Leta 1902. je bil izvoljen na socialističnem programu prvič v francosko zbornico. To nalogo mu je poverilo industrijno mesto St. Etienne. Tri leta po tel izvolitvi je že postal naučni minister v Sarienovi vladi, a leta 1906. je stopil v tem svojstvu v Clemenceaujev kabinet. Dve leti pozneje je postal pravosodni minister in kmalu nato je začel veliko borbo za ločitev cerkve od države v Franciji.

Leta 1909. so ga socialisti radi nespornost izključili iz stranke. Ko so nastobile kmalu nato velike socialne kolvulzije in je prišlo do ogromnega železničarskega štrajka, je leta 1910. Briand sestavil radikalno vlado, da izvede ukrepe proti upornemu delavstvu. Ostal je na površju do leta 1911., ko ga je zrušila Malvyjeva interpelacija o kongregacijah.

V začetku volne je bil Briand član Vivianijeve vlade, leta 1915. pa je sestavil francoski vojni kabinet, ki se je vzdržal na površju do leta 1917. ko ga je prevzel Rihot. Briand se smatra za živega predhodnika poznih silnih političnih karriere Georgesa Clemenceaua.

Sedanji Briandov kabinet je sestavljen iz demokratsko - republikanske bloka, republikanske demokratske levice, republikanske levice in radikalno socialistične skupine. V zunanji politiki je Briand odločen, zaščititi koristi in prestiž francoske republike napram dosedanjim sovražnikom Francije. Zlasti napram Nemčiji. V zasledovanju svoje politike je Briand brezobziren. Ne menja se za drugo in ne za sebe. Že trikrat je bil poskuš en nam atentat a vsi so se ponesrečili. Bil ni niti ranjen. Na njegovo politiko vsi ti tenoristični akti niso vplivali.

Nemčija v letu 1921.

Nemška javnost je polna tožb o težkem in nevzdržnem položaju ter menja, da so versalski mirovni pogoji za državo neznosni, dokler ne bo znano, koliko znaša vojna škodnina, ki jo mora Nemčija plačati. Vodilno časopisje vseh strank toži, da se nezadovoljnost in moralna propadlost boli in boli širita. Eber-

tovi vladi se je sicer posrečilo doslej vsaj navidezno vzdržati mir in red v notranjosti Nemčije. Dobri poznavalci razmer na prerokujejo, da bo kmalu zopet prišel čas novih političnih bojev in morda celo pučev.

Vso resnost položaja označujeta posebno dva pojavi: obnašanje Francije v vrašljanju plebiscita v Šleziji ter zahteva delavstva v ruhrskem ozemlju po takoišnji razorožitvi bavarske ljudske brambe. Oba pojavi vsebujeja kal težkih konfliktov. Kaiti če se izvrši gornjelezijski plebiscit v polsko-francoskem smislu, bo imelo to za posledico uničenje nemške industrije, in nezaupenost, ki je že zdaj velika, bo dosegla višek. Negotovost zunanega in notranjega političnega položaja tudi zelo neugodno vpliva na industrijo, ker si nihče ne upa začeti z novimi podjetji, boječ se novih francoskih zahtev.

Klub vsem tem težkočam se na nemška vlada trudi, da bi izpolnila mirovne pogoje, ter da bi stopila z Anliko in Ameriko v priaznejše odnose. Doslej se il to vsled soletk francoskega šovinizma še ni posrečilo. Tako se gospodarstva nesigurnost vedno bolj množi ter pospešuje nesimizem, ki vlada posebno v berlinskih veleindustrijskih krogih ter vpliva od tam na celo državo.

Prepovedane privatne šole.

Kakor znano je ministrstvo prosvete odredilo, da se morajo zapreti vsa zasebna učilišča, ako so v kratki enaki državni zavodi. Preporičani smo, da se bo to naredba le polovičarsko izvršila, ako se bo sploh izvršila. Pozdravili bi naredbo, ako bi se res odpravili zavodi raznih očitnih in prikritih tujih družb, ki gote v svojih zavodih brez zadostne kontrole vse druge kot državne in narodne intencije, toda baš ti zavodi se bodo znali z visokimi protekcijami in s sklicevanjem na varstvo manjšin izogniti razpustu.

Naredba bi morala jasno razločevati med tujimi in domačimi družbami. V naši državi imajo zasebne šole razne kongregacije, katerih matice so v inozemstvu in njihovo učitelstvo, ako ne tulega rodu, pa vsaj tulega mišljenja in vpliva. Imamo pa tudi domače družbe, katerih učitelstvo je prožeto jugoslovanske misli ter deluje popolnoma v duhu nove edinstvene države.

Dasi nismo zagovorniki raznih samostanskih šol, vendar priznavamo radi tudi izjeme. V Ljubljani na nr. držuje samostan uršulink vsakovrstne šole za žensko mladino. Ako bi se te šole opustile, padelo vse na rame mestni občini. Kle nal ta dobri primerne šolske prostore? Edini izhod bi bil (ako le sploh možo), da se učiteljice - uršulinke poddržavijo.

Razna poročila.

Trumbić pri regentu, iz Beograda poročajo, da je regent Aleksander sprejel v avdijenci dr. Trumbića.

Centralizacija pravoslavne cerkve. V ministrstvu za vere je podpisana uredba o

centralizaciji celokupne cerkvene oblasti pravoslavne cerkve. Po tel uredbi bo najvišja zakonodajna oblast cerkveni sabor, najvišji upravna in izvrševalna oblast pa sinod.

Jugoslovanska promocija predsed. Masaryka.

V ponedeljek dopoldne se je izvršila v Prazi slovesna promocija predsednika Masaryka za častnega doktora filozofije zagrebškega vseučilišča. Prisotni so bili: Minister za zunanje stvari dr. Beneš, prosvetni minister Šusta, minister pravde Popelka, poslanik kraljevine SHS Hribar, jugoslovanski poslanik v Bukarešti Antič, praški župan dr. Baxa, rektor Karlovega vseučilišča v Prazi prof. Maroš, dekan filozofske fakultete prof. Janko in mnogobrojni člani jugoslovanske kolonije.

Rektor zagrebškega vseučilišča dr. Radoničič je v svojem govoru poudaril zasluge dr. Masaryka za Jugoslovane in za izpolnitev njihovih idealov.

Predsednik dr. Masaryk je v svojem govoru navedel, da je vsako njegovo politično delanje za Jugoslovane bilo obenem tudi delo Češkoslovake. Pri tem je čutil enako kakor njegovi sodelavci v vojni, prestolonaslednje Aleksander, premier Pašić, dr. Vesnić, dr. Trumbić in drugi. Podeljeni mu častni doktorat filozofije smatra predsednik Masaryk za simbol za konstitucionalizem in demokracijo, ki morata biti osnovana na znanstveni podlagi in v zaupanju. Nadeja se, da je prenehal čas nasilja. Sedaj je potrebno politično

zaupanje, da moremo rešiti probleme v centralni Evropi. Med vzhodom in zahodom, med Nemčijo in Rusijo, od severa na iur se nanaša vasta malih in manjših narodov. Nihov obstanek in osvoboditev vsebuje takorekoč vso zgodovino Evrope. Predsednik Masaryk želi vsem profesorjem zagrebškega vseučilišča popoln znanstveni uspeh, da bi prišla na jugoslovanske in češkoslovanske visoke šole sprotne in sposobna generacija.

Vreme v tekočem letu.

Leno vreme, ki je spremljalo prehod iz starega leta v novo, bo trajalo kmaj do 23. januarja. Ta čas in na 9. februarja nastopilo vremenske izpremembe. Matni kraljevni meteži bodo med tem časom 11., 14. in 27. januarja. Od 9. do 22. februarja bo leno vreme, 22. februarja in 10. marca dobimo večji snež ali dež. 23. marca pa bo velik metež ali ploha, ki bo namočila velik del naše domovine.

April, maj, junij in julij bodo, precej suhi. Vendar pa ne bo v teh mesecih suše. Dež bo sicer padal, toda ne izdatno. Le med aprilom in junijem bodo deževala nekoliko močnejša ter bodo na posameznih mestih trajala celo do nekoliko tednov. V naslednjih mesecih bomo imeli dež okoli 20. avgusta, 2. sen-

tembra ter 16. in 29. oktobra. Deževala bodo prilična. November in december pa ne ometata dosti padavin, ne snega ne deža.

Potemtakem se nam v tekočem letu ne obeta preveč deževno vreme. Vendar pa se tudi ne more trditi, da bo leto suho. Činitelji, ki povzročajo dež, so aprila in maja meseca tako različni, da utegnejo nastopiti precejšnja deževja.

Vsako leto v polovici aprila in pred začetkom maja se neverjetno trčno ponavlja zimski mraz, katerega spremljajo šestokrat nočni mrazovi. Letos smo imeli mrazove 13., 14. in 15. maja. Te tri dni imenujejo Nemci dneve ledenih svetnikov. Kakšen mraz nam priinesejo ti trije svetniki letos? Kot pravilo za presolante teza vrašanja služi navadno sledeče: Če imamo v drugi polovici marca in v prvi polovici aprila 10 dni neprestano topla in leno vreme, je verjetno, da bomo imeli mala meseca več mrazov. Če je pa v omenjenem času vreme sorenmentno in hladno, potem je majska hlad brez nočnih mrazov.

Leto 1921. bo leto potresov. — 23. januar, 20. februar, 3. avgust in 1. september kažejo vse poroke za močne potrese, erupcije vulkanov, vžare in druge nepriljetne vremenske nezzode. —

(Po beograjski Politiki)

Zgradba poliklinike v Beogradu. Ministrstvo za javne zgradbe je odobrilo kredit za konstrukcijo poslojpa poliklinike v Beogradu.

Nova talijanska nasilstva v Dalmaciji. Iz Zadra prihajajo vesti o novih težkih preganjanjih našega naroda, posebno učiteljev v benskovekem okraju. Po vaseh hodijo agenti, preobčeni v berače ali trgovce ter hujskajo prebivalstvo proti Srbom in dinastiji Karagorgjevičev.

Ujet vojni krivec. V Kotoru so aretirali nemško - avstrijskega konjiškega majorja Teodorja Varliča, ki je prišel po svoje po hišstvo. Kot avstro - ogrski stotnik je dal zažgati več vasi, usmrtili 200 oseb, opleni njihove hiše in odgnati živino.

Avstrijski hangarji se ne uničijo. Kakor doznava dunajska »Korrespondenz«

Wéhelme, je ontena sklenila, da se ne uničijo vsi hangarji in drugi za letalske pristane potrebne naprave. Tako ostanejo za zračni promet: na Dunaju letališče asprsko, dva posamezna hangarja in en dvohanger, skladišče za gradivo, garaža itd.; v Oradcu dva hangarja in zgradbe za poprave, ravnanjstvo itd.; v Celovcu en hangar in zgradbe.

Podrobnosti o železniški nesreči na Gornje Stajerskem. Pri Frohnleitu sta trčila ob 21.30 dva tovorna vlaka zaradi napadno postavljenih ogibov skupaj. Lokomotivi sta se zarinili druga v drugo. Stirni vozovi so močno poškodovani in prevrtni. Ranjenih je sedem izprevoznikov, trije strojevodje, dva kurjača, dva orožnika in dva spremljevalca živine. Oba tira sta bila davi neuporabna. Promet je bil ustavljen.

Gospodarstvo.

CENE SLADKORJU PRI NAS IN DRUGOD.

Iz vseh držav, ki pridelujejo sladkor za izvoz, prihajajo že dalje časa vesti, da sladkorne cene ne prestopajo in precej občutno padajo. Padanju cen je kriv v prvi vrsti vsled previsokih cen zelo zmanjšan konzum. Tako se n. pr. polnito zaloge češkega sladkorja in sladkorni producenti stoje pred veliko krizo. Predvsem so se znižale cene lavanskemu sladkorju, ki ga mnogo uvažajo v Evropo in ki vsled izredno nizkih cen konkurira s finejšim sladkorjem, kakor se na pr. prideluje na Češkem.

Te dni se le pri nas razglasilo, da je uvoz sladkorja prost proti plačilu monopolne takse 8 kron. Istočasno se je pokazal že takoi tudi učinek s tem, da je cena sladkorja čez noč poskočila za 8 kron pri kilogramu. Na konzumente je uplivalo to tembolni porazno, ker so slošno pričakovali, da bo padanje sladkornih cen v inozemstvu uplivalo tudi na naš sladkorni trg. Tudi oni, ki so računali z možnostjo monopolne takse, niso pričakovali tako nromotnega podražanja ravno z ozirom na padajoče cene v inozemstvu. Uverjeni pa smo, da bo to začasno slabo posledico ministrske odredbe v najkrajšem času izednačila druga določba iste naredbe, s katero se opriuča v sladkorju prosta trgovina. Današnje cene sladkorju so tako neznosne da ih velike mase konzumentov ne znorejo. Vsi ti krogi so že dosedaj omeili konzum sladkorja na minimum, morali pa ga bodo v hodoče še bolj, ako se ne pocieni. Trgovina s sladkorjem bo tako skoraj popolnoma zastala in se oživila šele takrat, ko pridejo tudi na naš trg že nove pošilke cenejšega blaga s svetovnega sladkornega tržišča. Prosta konkurenca bo na ta način nalizdatneje regulirala nenormalne visoke cene našega sladkorja.

PRIPRAVE ZA ZAKON O ELEKTRIFIKACIJI DRŽAVE.

Pred kratkim se je prometno ministrstvo obrnilo na ministrstvo za javne zgradbe s prošnjo, da bi se sestavila strokovna komisija, ki naj bi izdelala načrt zakona o elektrifikaciji države. Ta načrt je sedaj izvršen ter se je razposlal vsem gradbenim direktorjem na oceno. Po tem načrtu naj bi vsa električna podjetja v državi pripadala v prvi vrsti državi, dočim bi jih smeli privatniki graditi samo tam, kjer jih ne gradi država. Država sme, ako treba, izvesti tudi ekspropiacijo proti odškodnini. Privatniki morajo, ako hočejo, porabljati tuje nepremičnine, dovoliti lastnikom teh nepremičnin soudeležbo pri podjetju. Obstoječa električna podjetja sme država, ako smatra za potrebno, prevzeti v svojo last. Vzdrževanje krajevnih tokovodov in mrež spada v delokrog občinske uprave dotičnega kraja. Najvišji posvetovalni zbor v elektrotehničnih stvareh je državni elektrotehnični svet, in obstaja iz 15 članov in 15 namestnikov. V ta svet vstopi po en delegat ministrstev za trgovino in industrijo, za javne zgradbe, za poljedelstvo, promet, šume in rube in narodno zdravje, po en zastopnik vseh zbornic, po en zastopnik elektrotehnične fakultete ter inženirskega in pravnškega združenja. Kot kontrolni organ za dohodke od električne energije se ustanovi pri trgovinskem ministrstvu elektrotehnični finančni odsek. Način, kako bo ministrstvo za javne zgradbe izvršilo potrjeni načrt, se bo določil s posebno uredbi. Z razlom na njednost predmeta se bo ta zakonski predlog predložil konstituenti takoi, ko bo sprejeta ustava.

Šarajevski trg. Na sarajevskem trgu so določene sledeče maksimalne cene sadja in zelenjave: zelje 4 K, koleraba 3 K, korenje in peteršilj 6 K, pesa 4 K, čebula 12 kron, krompir 3 K, kislo zelje 6 K, kisa repa 7 K, jabolka I. vrste 9 K, jabolka II. vrste 6 K, orehi 14 K, kostanj 10 K, suhe češnje 13 K; mleko 8 K za liter, kislo mleko pa 10 K.

+ Poziv vinogradnikom! V kratkem bo sklepala naša država trgovinsko pogodbo z Italijo. Preti velika nevarnost, da izsilijo pri teh pogajanjih Italijani od naše vlade uvoz svojih vin v Jugoslavijo in s tem uničijo naše vinogradništvo. Sidičeni protestne shode po vseh vinorodnih občinah. Pošiljajte proteste proti tej nakani v imenu občin, kmetijskih podružnic, združenj itd. v roke naših poslanskih klubov v Beogradu brez razlike političnih strank. — Vinarski strokovnjaki.

+ Revizija carinskih postavk. V finančnem ministrstvu se je sestavila komisija za revizijo carinskih postavk in tarifov. Za predsednika je imenovan g. Kukčić, generalni ravnatelj državnih carin.

+ Nova tovarna v Ljubljani. Avg. Zabkar, ki je prodal svojo železovlvaro Jadranski banki, si preureja bilvo tovarno Hor in Zajec nasproti avstrijski vojašnici v moderno tovarno. Zabkar je dobil že pred 20 leti patent za železovlvaro, ki je bila prva domača tovarna te vrste.

+ Tvornica špirlita v Brodu. V Brodu se je osnoval konzorcijski, ki namerava tamkaj sezidati veliko in moderno tvornico za špirlit.

+ Delavnica za vrvi v Branju. Ministrstvo trgovine namerava osnovati v Branju moderno delavnico za izdelavo vrvi.

+ Brodarski strojniki. Zveza jugoslovanskih pomorščakov je sklenila v kratkem otvoriti v Bakru tečaj za brodarske strojnike, ki bo trajal pet mesecev. Predavali bodo strokovno naobrazeni nastavljenici.

+ Drugi dunajski modni teden se vrši od 31. t. m. do 7. februarja. Natančnejša pojasnila daje Wiener Kammer für Handel, Gewerbe und Industrie, Wien I. Stubenring 8. Olajšave glede potnih listov daje avstrijsko zastopstvo v Ljubljani.

+ Alpska montanska družba ne gradi plavža? Vest, da bo alpska montanska družba pričela graditi svoj drugi plavž, se ne potrjuje.

+ Cene živilskih potrebščin v Budimpešti. 8. januarja so bile na budimpeškem trgu sledeče cene: gospi 165—170 K, gosla mast 230—240 K, kapuni in purani 130—140 K, smetana 60 K, surovo maslo 230 K, zeljna glava 4—5 K. Cene v madžarski valuti za 1 kg.

+ Izvo angleškega premoga zmanjšana. Kakor javljajo iz Cardiffa, se je izvoz angleškega premoga znatno znižal. Amerikanči so namreč dobro izkoristili zmanjšanje angleške produkcije premoga za časa rudarske stavke s tem, da so na lastnem brodomu uvažali premog skoraj v vse evropske države ter si sedaj obdržali odjemalce z znižanjem prevoznih cen tako, da so cene njihovega premoga enake angleškimi. Italija, ki je n. pr. pred vojno uvažala iz Angleške okoli 12 milijonov ton premoga, pokriva sedaj skoraj vse potrebe iz Zedinjenih držav.

+ Delna zapora inozemskih vrednostnih papirjev na Madžarskem. Po odredbi madžarske vlade se vzame pod zapora 20% vseh inozemskih vrednostnih papirjev, depozitiranih na madžarskem upravnem ozemlju.

+ Avstrijska dobava lokomotiv za Poljsko. Kakor poročajo iz Varšave, je bil tam te dni sklenjen trgovski dogovor med Avstrijo in Poljsko za pol leta, v katerem se Avstrija obvezuje dostaviti Poljski 35 novih in popraviti 500 poljskih lokomotiv. Kot kompenzacijo dobi Avstrija nafto, premog in jalca.

+ Amerika prenela iz izdelovanjem betonskih parnikov. Ker se je ugotovilo, da betonske ladje zaostajajo za druzini, so Zedinjene države deloma prenehale z izdelovanjem večjih takšnih parnikov. Gradilo se samo manjše betonske parnike za uporabo v pristaniščih. Bazina teh ladij je mnogo manjša, a potrošek premoga je mnogo večji, ker potrebujejo mnogo večje stroje.

+ Svetovni rekord o žitnem izvozu. Argentina je dosegla v preteklem letu rekord v izvozu žita. Eksportiranih je bilo 11.000.000 ton žita v vrednosti 1115 milijonov zlatih pezov.

+ Cene dijamantov padajo. V zadnjem času se opazajo na svetovnem tržišču velike ponudbe draguljev, zlasti dijamantov, a ker je povpraševanje po njih malo, so začela cene občutno padati.

Dnevne vesti.

— Našim donosnikom. V zadnjem času se je zgodilo par slučajev, da so nekateri donosniki izrabili našo dobrohotnost ter vtihotabili v naš dnevnik dopise, v katerih krivično ali vsaj pretirano napadajo razne osebe in podjetja. S takimi neosnovanimi napadi se ne dela krivica samo napadenemu, ampak znatno škoduje tudi ugledu našega lista. Zato resno opozarjamo vsakogar, da nam poroča le gočo resnico, ki jo more, če treba, tudi sodno dokazati. Mi sicer strogo varujemo uredniško tajnost in o nobenim pogojem ne izdajamo imena poštenih donosnikov. Ako pa se uverimo, da ta ali oni zlorablja uredništvo in nam vedomo napačno poroča, se ne bomo smatrali več vezanim na uredniško tajnost, ampak bomo naslov dotičnega nepoštenega donosnika brez pardona izročili po krivični napadenemu, da sam z njim obračuna.

— Kdo bo ščitil koroške Slovence? Vesti o nasiljih, ki se gode nad koroškimi Slovenci, so vedno pogostejše. Veliko morajo prestati celo takšni Slovenci, ki so se dali prej preslepiti od nemških agitatorjev in so glasovali za Avstrijo. Naši ljudje niso varni niti v cerkvi, ako molijo in pojejo cerkvene pesmi v svojem jeziku. Zagrozeni koroški renegati napadajo slovenske kmete celo v njihovih lastnih hišah in jim grozijo s poboji. Pritožbe koroških Slovencev pri avstrijskih oblasteh so bob v steno. Oblasti ali nočejo, ali pa pri tej na pol anarhističnih razmerah ne morejo ničesar ukreniti v zaščito slovenskega prebivalstva. Begunci, ki pridejo v Jugoslavijo so popolnoma zbegani, vendar pa še upajo, da se vrne nekoga dne Jugoslavija. Nič ne verjame, da se je plebsit izvršil brez goljufije, vsled česar ravno pričakujejo, da ne bo obveljal. — Beograd ponovno pozivljamo, da se zavzame za Korošce in napravi potrebne korake pri avstrijski vladi, kajti drugače bo treba res misliti na kakega jugoslovanskega d'Annunzia, ki bi rešil trpeče Korošce, in to tem bolj, ker bi bil naš d'Annunzio bolj upravičen, da zasede Koroško, nego je bil laški, da je zasedel Reko. Mogoče bi bil uspeh takšne zasedbe tudi podoben rešitvi našemu uspehu, da bi namreč koroška Slovenija postala — samostojna. — Torej, Beograd, da ne bo skušal pri nas kdo takšne avanture?!

— Zapiemba protinarodnih šol. Kakor je »Schulvereine« v Sloveniji zastupljali narodno šolstvo, tako je na Hrvaškem delovalo tako društvo »Julićan« z madžarskimi šolami. Sedaj je ministrstvo prosvete odredilo, da se morajo vse take šole likvidirati, premoženje pa se smatra za državni plen. Pri nas se je šulvereinska imovina že večinoma likvidirala, v nekaterih slučajih pa še delajo oblasti ovire, ker se dobe pri nas na vodilnih mestih birokrate, ki se jim smilijo društva »Schulvereine«, »Sudmark« itd. ter bi jim radi varovali »pravice«.

— Ponarejeni 20 dinarski bankovci. V prometu so se pojavile štirje vrste ponarejenih 20 dinarskih novčanic. Narodna banka je vsled tega sklenila, da jih vzame iz prometa. Opis ponarejenih bankovcev se bo te dni dostavil vsem državnim in javnim blagajnam ter se bo objavil v »Službenih Novinah«.

— Kontrola ministrskih odredb. Ministrski svet je sklenil, da se morajo vsi sklepi posameznih ministrstev, preden stopijo v veljavo, predložiti ministrskemu svetu v razpravo.

— Za orožnike. Vlada je odločila, da orožniki odslej ne bodo služili v okrožju svojega rojstnega kraja.

— Strašen umor v Prekmurju. Na drevo obešeno, popolnoma nago žensko, so našli te dni v gozdu pri Lipi v Prekmurju. Vse kaže na to, da se je izvršil zločin, ki ga je hotel storilec prikriti s tem, da je truplo obesil na drevo. Dognalo se je, da je žrtev tužka, vendar pa še ni jasnosti v celi zadevi. Kakor se govori, je ženska mogoče Rusinja in žena kakega domačina, ki jo je privedel s sabo iz ruskega ujetništva.

— V proslavo narodnega praznika je nabrala šolska mladina za Jugoslovansko Matice 17.025,40 K. Cast in priznanje naših mladini in našemu učiteljstvu.

— Lovci in lovke pozor! Slovensko lovsko društvo priredi na Srečnico dne 2. februarja v vseh prostorih Narodnega doma v Ljubljani velik lovski ples, ki bo izmed vseh lovskih plesov, ki so se vršili do danes, najslajnejša prireditev. Vstopnina znaša 40 K, za zaprišene lovke čuvaje z izkaznico pa 20 K. Dolžnost vseh zavednih lovcev po deželi je, da kar najbolj mogoče agitirajo med svojimi znanci za to krasno prireditev in pridejo v velikem številu na ples. Oblika ni predpisana. Narodne noše in lovške obleke naj krase dvorane.

— Društvo ilirskih straže za Slovenijo. Za 22. t. m. objavljeni sestanek se preloži na nedeljo 23. t. m. ob 9. dopoldne v dvorani Tancar na Jelenščah. Og. vodje oddelov se naprosijo, da omogočijo udeležbo tovarišev v čim večjem številu. — Predsedstvo.

— Išcem svoje prijatelje. Miha, Naceta in Zana Kastele, s katerimi sem bil skupaj v Lorraine v Ameriki, Anton Legat, Lesce, Gor. 60, Slovenija.

Liubljana.

— Praznik bogojavljenja, blagoslovljenje vode, so praznovali večer dopoldne pravoslavni vojaki v Ljubljani, na dvorišču vojašnice Kralja Petra. Svečanosti so se udeležili med drugimi vodja deželne vlade g. dr. Pitamic, poverjenik za soc. skrbstvo g. Ribnikar in ravnatelj magistratnih uradov dr. Zarnik ter general Dokič. Med svečanostjo, ki je trajala okoli ene ure, je sviral vojaška godba ter se pel psalm »O, Jordan«! Na gradu so med tem streljali topovi.

— Občni zbor tolovadnega društva »Sokol« v Ljubljani se vrši v nedeljo 23. januarja 1921 ob devetih zjutraj v tolovadnici v »Narodnem domu« z dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega izrednega občnega zbora. 2. Poročilo funkcionarjev. 3. Volitve in 4. slučajnosti. Informativni sestanek se vrši v četrtek dne 20. januarja 1921 ob osmih zvečer na galeriji društvene tolovadnice. Odbor.

— Orkestralno društvo »Glasbene Matice« ima redni občni zbor v dvorani Filharmoničnega društva v soboto 22. t. m. ob 8. zvečer. Dnevni red: poročilo načelnika, sprememba pravil, poročilo tajnika in blagajnika, volitev odbora, slučajnosti.

— Klub »Socla« naznanja svojim članom in prijateljem, da predava v soboto 22. t. m. ob 8. in pol zvečer v prostorih vrh »Zlatorog« g. inženir M. Kosmač o »moderini tehniki v podjetstvu«.

— Vodstvo pogrebne družbe Maribor bratovščine naznanja članom in članicam, da je letni donesek za 1921 določen na 12 K za vsakega člana. Občni zbor društva se vrši drugo nedeljo po Srečnici, na kate-rega se člani in članice glede važnosti za nadaljnji obstoj društva najljubše vabijo. — Fr. Jeločnik.

— Dvojni samomor. Predsnočnem proti 11. uri so slišali ljudje ob Gruberjevem kanalu tik pod Čečovo vilo plusk v vodo in nato ženski krik. Kakih 30 korakov pod mostom je oseba izgnila pod vodo. Ker so bile zatvornice odprte, je telca Ljubljani-ca z veliko brzino, da sploh ni bilo misliti na pomoč. Kmalu nato je našel stražnik Bencik ob nabrežju okrvavljen muf in zavoj poslovnih pism in dopisnic, iz katerih se je dognalo, da sta skočila v vodo oficijal državne bolnice Anton Adamič in žena železniškega uslužbenca v Spod. Šiški Roza Kleiner. Po okrvavljenem mufu soditi sta si samomorilca najbrž pred skokom v vodo prezevala žile. Trupel dosedaj še niso našli. Intimno ljubozensko razmerje med obema so ljudje že dolgo opazovali. Adamič je vsled tega zamenjal svojo službo, da ga po več dni ni bilo v urad. Zadnje čase je bil pridellen pisarni zdravstvenega odseka.

— Nevaren tihotapec in tat prijet. V prenočišču pri »starem Tišlerju« je policija prišla 22. letnega Andreja Pelana iz Studenca pri Postojni in 17. letnega Antona Zrimška iz Dobca pri Logatcu. Pelan je pri-bežal pred dobrimi 6 meseci iz Planine k Zrimškovim v Logatec, kjer je spal s sinom Antonom v hlevu. Čez dan se je po-tapal večinoma po gostinah ter tihotapil razno blago čez mejo. Pelan se izgovarja, da je moral bežati iz Planine, ker se je z italijanskimi vojniki stegal, toda najno je osumljen, da je pokradel z nekim Fečurjem v Windischgrätzovi žagi jermenov za 20 tisoč kron. Pri njem so našli 3841 lir, pri Zrimšku pa 2000 K, o katerih zadnji trdi, da mu jih je Pelan podaril v zahvalo, da je pri njem v hlevu prenočeval. Ker so se do-bile pri Pelanu tudi druge dragocenosti, ni izključeno, da je izvršil še druga hudodel-stva. Glede tatvine jermenov je Pelan drzno odgovarjal, da to naše oblasti nič ne briga, kar se je zgodilo onstran državne meje.

— Pevci »Ljubljanskega Zvonca« Ude-ležite se danes popoldne ob tri četrt na 4

pogreba matere našega br. Kunovarja na Tržaški cesti št. 2.

— Francoska trgovska korespondenca. Interesente napovedanega tečaja se sestan-jejo v petek, 21. t. m. ob 18. uri v I. drz. gimu, pritičje levo.

Maribor.

Posnemajtel Mariborska podružnica Ju-goslovanske Matice je vzporedila 2. t. m., na dan sv. troh kraljev in 9. t. m. v gleda-lišču tri uspele predstave. Upriporili so »Bo-žične slike« od Ljudmille Poljančeve. Zani-manje za izborni prireditev je bilo splošno in gledališče je bilo napolnjeno, ko še ni-kdar, kar tudi izpričuje velikost čistega do-bička samo prve predstave (okoli osem ti-soč kron), ki jih dobi Jugoslovanska Mati-ca. Posebno so ugajali napet, ki jih je za Božične slike zložil Oskar Dev. Za uspeh prireditve ima glavno zaslug učiteljske o-sobe ženske dekleške šole v Cankarjevi ulici, osobito ravnateljica g. Stupica in g. Levstikova. Z enakim uspehom bi se mogle upriporiti »Božične slike« tudi v drugih me-stih.

Poroka. V soboto 22. t. m. se poročil v Ptuj mariborski odvetnik dr. Franjo Hoj-nik z gđ. Olgo Zupančičevo, hčerko ugled-ne ptujske rodbine.

Mestno kopališče odprto. Od 20. tega m. naprej prične mestno kopališče zopet obratovati.

Nova brivnica. Naš tržaški rojak gosp. Veloslav Ojrtin otvoril koncem tega tedna novo moderno opremljeno brivnico v Jur-čičevi ulici 9.

Poskusen samomor. 36 letna kuharica pri dr. Sch. v Strossmajerjevi ul. 29. Ma-žut je v terek opoldne v trenutku duševne zmedenosti polzkusila samomor s tem, da se je vrgla iz prvega nadstropja na dvor-išče. Dobil je težke notranje poškodbe, vsled česar so jo morali spraviti v bolnico.

Aretirana avstrijska tihotapca. Trgov-ska pomočnica Karel Perus in Franc Pirech oba iz Gradca, sta bila aretirana, ker so na-šli pri njih 218 žarnic in nabirnik z raz-ličnimi črevljarskimi prebščinami. Vse to bi-zo sta vhitopila v Jugoslavijo ter ga nameravala tukaj razpečati. Zavetišče jima je dajala neka Alojzija Kos, stanujoča na Pobrežju. Izročena sta bila glavni carnar-nici v kazensko postopanje. Pri preiskavi so našli pri Kosovi še nadaljnjih 92 žarnic, ki jih je dal spraviti pri materi njen sin, ki pa je še pravdočasno pobegnil v Gradec, od-koder je prišel.

Celje.

Dostavljanje pošte v celjski okolici. V celjski okolici se je v predvojni dobi pošta raznašala dvakrat na dan. Med vojno smo jo prejemali samo enkrat dnevno, kar je ostalo do sedaj. Pošto ravnateljstvo pro-silja prizadebi, da vspostavi, oziroma stori potrebne korake za to, da se vspostavi čim-preje zopet stari predvojni red z dvakrat-no oddajo pošte ob delavnikih in enkratno ob nedeljah in praznikih.

»Sportista« v hotelu »Union« se je udeležilo tudi več slovenskih rodbin in so se tam pridno bratili z celjskimi nemšku-tarji, menda v zahvalo za to, kar počenja-jo na Koroškem Nemci s Slovenci. Znano nam je pri imen teh »narodnih« Celjanov, vendar jim pa za danes še prizanesemo, drugi pa bi bomo brez pardona pokazali javnosti!

Pomočniki dimnikarskega mojstra Fuch-sa se menda ne vedo, da so v Jugoslaviji. Svoja novoletna voščila so pustili tiskati v Gradcu in sicer samo nemška, katera so razposlali tudi slovenskim strankam. Gosp. Fuchs naj jih pouči, če je to umestno ali ne.

Ljudsko šteje v Celju. V smislu vlad-ne naredbe je bil določen popisni odbor, katerega predsednik je g. Sedlar.

Mestna pilnarna začne danes zopet z obratom.

Trije slučaj koz so se pojavili v Ca-berju pri Celju.

Celjska javna bolnica izkazuje te dni izredno visoko stanje in sicer okrog 250 bolnikov.

Iz poštnih služb. Za poštno višje oficij-ale II. razreda so imenovani v Celju zg. Andrej Anžovar, Karel Mlakar in Valentin Mayer.

Novo kopališče na levem bregu Savin-je nasproti mestnemu kopališču na desnem bregu postavi letos mestna občina in je po-trebn znesek postavljen že v proračun.

Celjski mestni proračun je od 19. t. m. 14 dni na vpogled.

Primorje.

Volitve na Primorskem. Kmalu bodo naši roljaki v neosvobodjenem ozemlju volili svoje zastopnike v rimski parlament. Od teh volitev je mnogo odvisno za bodočnost pod-tarmljenih Slovencev in Hrvatov. Tega se tudi italijanska javnost za-veda, zato taino propagira med na-šim ljudstvom komunistične ideje ki so Italijanom dosti manj nevarne, kakor narodnostne. Komunistične poslance bi absorbirala opozicija, a zunanji svet bi vsaj ne slišal ničesar o narodnem zatiranju. Naša politič-na javnost se mora za predstoječe volitve zanimati kot za lastne ter stoniti na kakršenkoli način v stik z voditelji primorskih roljakov.

PLANINA ZA JUGOSLAVIJO.

Planina, 15. jan. 1921.

9. t. m. ob 8. zvečer je bilo videti, ka-ko hitro Planinci proti občinski pisarni. Tu-kajšnji brigadir karabinerjev in i talofilski knez Windischgrätz sta dala namreč pokli-cati vse Planince na glasovanje »za« ali »proti« Jugoslaviji. Da bi pridobil popoln-knež ljudstvo za Italijo, je v praznikih kot božično darilo razdelil preko 100.000 lir med ljudi. Toda mož se je brkko varal, ko je mislil, da bo s tem denarjem zasleplil naše ljudi. To je pokazalo glasovanje.

Občinska dvorana je bila nabito polna, hodnik in veža istotako. Ko se je prikazal brigadir z močnim oboroženim spremstvom (je hotel najbrže malo zbegati ljudi op. ur.), je zbrano občinstvo enoglasno brez strahu zagrmelo: »Živela Jugoslavija!« Pri glasovanju so dvignili vsi roke za Jugoslavijo. Sestavljen je bil zapisnik, in od vseh slo-vesno podpisan samo za Jugoslavijo. Ta zapisnik bi se moral poslati v Rim. Kaj pa so tja poslali, je kneževa, Lenassijska in Hofimannova tajnost. S temi ljudmi se bo-mo že zmenili!

Po glasovanju je zankazal brigadir, naj se aretirata med. Benčan, ki ima mnogo za-slug za to, da so Planinci tako vzorno na-stopili za Jugoslavijo. Aretacija pa se jim ni posrečila, ker so zavedni fantje iztrgali g. Benčana iz rok karabinerjev in mu po-magali zbežati v Jugoslavijo.

Zakaj se je pri nas vršilo glasovanje, nam sploh ni razumljivo. Rapalska kupci-ja, ki je prisodila toliko drugih naših bra-tov Italiji, je nas definitivno dodelila Jugo-slaviji. Požrešna Italija bi se pač seveda vedno rada ribarila v kalnem in poskusila na kak način vjeti nas zavedne in trdne Planince. Tu pa je ves trud zastoj. Zate-vamo, da zginejo s Planine čimprej Italia-ni in da zasedejo naš kraj Jugoslovani, ka-kor je to sklenjeno v Rapalu.

Sport in turistika.

Vremensko poročilo iz Bohinja dne 17. t. m. — Vsled deževja dne 14. in 15. t. m. se je sužj v dolini sesedel na 30 cm debe-lino. V višjih legah okrog 1400 m, kjer je tudi prvotno deževje, je zapal nov snež. Sankališče je moča nekoliko poškodovana, a se bodo poškodbe čim preje odstranile ter spravilo sankališče v red; snežni naslji še obstojajo. — Saninec ugoden. Smuka na trden snegu, ako ni solnce, manj ugodna. Interesente opozarjamo na prihodnje so-botno poročilo.

II. smučki tečaj v Bohinju. Iz Bohinja se nam poroča, da se vrši tam sedaj dru-gi, neobjavljeni smučki tečaj, ki je morda boljše obiskani, kot prvi oficijelni. Deča je namreč z vso pazljivostjo zasledovala vezbanje in kretanje »starine« in poskuša sedaj sama krmariti na isti način po snegu. V nedeljo, dne 16. t. m. je z velikansko vmeno vezbal na Selu okoli 30 dečkov v starosti od 6—12 let na primitivnih »v« last-ni režijski izgotovljen« do 1 m dolgih smučkah najrazličnejše ovinke in zavore in reči se mora, da so se nam zdeli ti malč-ki spretni in gibljivi nego stare »gore«. To je bilo vsega vrveža. Led je prebit. — Pri spretni organizaciji je lahko drugo leto samo v Bohinju pridobil že številni smučarski naraščal, ki bo v par letih la-hko ponos in dika slovenskih smučarjev. — Bohinjski smučarski naraščal pozdravljeni!

Pripravljeni odbor turistovskega kluba »Skala« poziva vse v Ljubljani bivajoče člane, da se zanesljivo udeležijo sestanka, ki se vrši v nedeljo dne 23. t. m. ob pol 3 popoldne na običajnem mestu. — Na Sveč-nico, 2. februarja se vrši ustanovni občni zbor — na to opozarjamo tudi zunanje čla-ne — ob pol 10 dopoldne v Prešernovi so-bi restavracije »Novi svet«. — Turistovski klub »Skala« je mlad sportni klub, ki se bo bavil z gojitvijo dveh najidealnejših sport-nih panog t. j. turistik in smučarstvom.

Slovensko Planinsko Društvo je izdalo zaključeno številko Planinskega Vestnika za leto 1914. Razposlalo je to številko članom, od katerih pričakuje, da jo bodo obdržali. Plačati je za to številko po 10 K. Kdor te številke ne sprejme in ne plača, naj jo ta-koj vrne, ker se sicer smatra za sprejeto. Od sedaj naprej bo Planinski Vestnik redno izhajal vsak mesec in prva letošnja številka izide še ta mesec. Planinski Vestnik je tre-ba naročiti in zato se naj naročniki nemu-doma javijo in naročnino plačajo v društve-ni pisarni Slov. Plan. Društva, Kralja Pe-tra trg št. 2. Naročnina novega Planinske-ga Vestnika znaša za leto 70 K.

Klub kolesarjev in motociklistov »Ilirija« v Ljubljani, naznanja, da se vrši redni let-ni občni zbor v nedeljo, 23. t. m. ob 9. v Prešernovi sobi restavracije Novi Svet.

S. K. »Primorje« v Ljubljani naproša, da se odslej vsi za klub namenjeni dopis-l naslavljaajo: Ljubljana, Mestni trg št. 11/II.

Gledališče in glasba.

Mestno gledališče v Celju. Za bodočo prēmiero se pripravila znamenita drama »Oče« slavnega švedskega pisatelja Strind-berga. — Dramatično društvo razpošilja te dni legitimacije za abonma lože, za tekočo gledališko sezono. Kdor ne reflektira več na abonma, naj legitimacijo takoj vrne. Eventualne nove prilgase za abonma spre-jema društveni tajnik g. J. Plahuta v Celju.

Znanost in umetnost.

20 letnica Slov. šolske Matice. Dne 22. dec. 1900 je bil I. občni zbor Slovenske šol-ske Matice, ki je v tem času zelo oboga-tela našo pedagoško literaturo.

Drobiž.

* Koliko ministrov smo imeli? Od na-šega ujedinjenja do sestanka konstituante je imela naša država 54 ministrov. Od tedaj je bilo 18 odvetnikov, 3 novinarji, 11 profe-sorjev, 2 duhovnika, 1 mlinar, 4 zdravnik, 3 generali, 1 tipograf, 1 bivši častnik, 5 uradnikov, 2 zastopnika in 2 inženirja. Po strankah je bilo 21 demokratov, 12 radi-kalcev, 1 izven strank, 3 socialni demo-kratje, 5 narodnega kluba, 4 od jugoslovans-kega kluba, 2 od jugoslovanske musliman-ske organizacije, 2 pa od črnogorskega klu-ba. Najdalje je bil minister dr. Trumbić in sicer 706 dni; najmanj pa Milele Jovanović, ki je samo 55 dni ministroval.

* Imovina novih priselencev v Severni Ameriki. Amerika priznava, da so naj-boj štedljivi Amerikanci oni, ki so prišli v to zemljo iz tujih dežel. Sedaj se je celo ugotovilo po številkah, izdanih v Ellis Islandu, da sedaj prihajajoči priselenci prinašajo s seboj v to zemljo več gotovega denarja, kakor leta 1914. — Tekom minole-ga leta je 430.000 priselencev prišlo v Združene države in prineslo s seboj vsega skupaj v gotovini 32.950.000 dolarjev. To pomenja povprečen znesek za vsakogar moškega, ženske ali dete — 76 dolarjev. Povprečen znesek leta 1914. je bil 46 do-larjev.

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Trotite na revmatizmu in giličnih bolečinah? Vdranjenje s pravim Fellerievim Elza-fluidom je takorekoč dobrodelno! 6 dvovalnih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebel.

Rabite mlo - odvajaloče sred-stvo? Fellerieve prave Elza-kroglice izvršujejo svojo dolžnost! — 6 škatlic 18 K. — Zagorski sok zo-per kašelj in prsne bolečine 1 stekle-nica 9 K. Želodec okrepčujoča šved-ska tintura 1 steklenica 20 K. — Omot in poština posebel a naice-nele. Eugen V. Feller. Stubica donja. Elsa trg 252. Hrvatska. E.

Mali oglasi.

Proda se:

Proda se:

akumulator 8 V 1 A z zraven spadajočo 10 svečno svetilko, Rühmkorfov aparat 10 mm, komplet Testatransformator, cavi za svetlobne efekte ter 2 stekleni steni. Vprašati je v Florjanski ulici 17/II. 110

KRAVA S TELETON

se proda. Povpraša se Zg. Šiška 7. 111

DOBRO OHRANJEN GLASOVIR

se proda. Maribor, Cankarjeva cesta 8 pri g. Bevcu. 116

PRODA SE

popolnoma nov, nerabljen pisalni stroj znamke »The Courier«, vpraša in ugleda se v upravi »Jugoslavije«. 2461

Kupi se:

MOSTNA TEHNICA

na uče, nova ali že rabljena, a dobro ohranjena se kupi. Cenene ponudbe pod šifro »Tehnika« na upravo »Jugoslavije«. 117

KUPUJEM KROMPIR

lep, zdrav, vsako množino, postavljen v vagon. Ponudbe pod »Trgovca« na upravo »Jugoslavije«. 114

Službe:

SLUŽBO OSKRBNIKA

išče abiturijent slov. kmetijske šole. Cenene ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod »Oskrbnik«. 112

SLUŽKINJA

pridna in poštna se išče: Uprava »Jugo-slavije«. 104

OSKRBNIK

z delavno družino z nekaj premoženja za večjo posesivo na Dolenjskem se sprejma. Plača 60% pridelka. Naslov v upravi lista, 99.

Razno:

ZAMENJAM HIŠO V MARIBORU

s 4 sobami, kuhinjo, pralno kuhinjo in veli-kim vrtom za malo posestvo kje na deželi blizu železnice. Hiša je 5 minut oddaljena od koroškega kolodvora in je pripravna za vpokojeja itd. ter je pa krasnem kraju. Več se poveže pri Josip Turin, St. III v Slov. gorici. 115

Zenitne ponudbe

MLAD DOBRO SITURAN GOSPOD

želi resnega znanstva z izobraženo gospo-dično. Ne neanonični dopisi po množičnosti s sliko pod »Prostost« na upravo »Jugo-slavije«. 111

M. Zévac:

Kraljev vitez.Zgodovinski roman
(Dalje.)

Richelieu ni črnil več besedice. Ako bi bilo mogoče prestrašiti Cape-
stanga sploh kaj na svetu, bi se bil
zbal tega tigrovega obraza in reza-
nja tih ust, ki so se zvišale od sovra-
štva. Richelieu je iztegnil svojo ro-
ko proti vitezju, kakor to nemara iz-
tegne krvnik, da bi pograbil svojo
žrtve. Nato je storil zdalci korak
proti zvonce, ki je stal na njegovi
mizi. Toda vitez je skočil vmes ka-
kor blisk.

»Svetlost,« je dejal s strahotno
hladnokrvnostjo, »ali me hočete pri-
siliti, da vas ubijem?«

Richelieu je pomeril pustolovca,
kakor bi ga drobil z očmi.

»Mari se upate vzdigniti roko
zoper škofa, kraljevega ministra in
namestnika božjega?«

»Upam si, svetlost, pa magari da
sedete na kraljevski prestoli!«

Stala sta si nasproti: oba vsa
bleda in plameneča. Zdaici pa je storil
Capestang isto kakor popreči Ri-
chelieu in do kraja, roka mu ni za-
stala sredi poti! Težko in trdo je
nadla njegova dlan na škofovo ramo.
In Richelieu se je sklonil pod njo!

»Svetlost,« je rekel bahač z mrt-
vaško resnobo, »vse kar pravite, je
res: kraljev minister ste in namest-
nik božji: človeška moč in moč nai-
višjega, vse, kar ljudje časté in spo-
štujejo, je zastopano v vaši osebi. —
Pariz trepeče pred samim pogledom

vaših oči. Pravilo, da vidi kralj v vas
železni steber, na katerega naj se na-
sloni monarhija. A jaz, gospod, sem
malo, nič in še manj ko nič. Kdo ve,
kaj bom šele jutri! Morda letnik, ka-
kakoč rešiteljske smrti v globini teče,
kamor me vržete vi: nemara mrljč
k' bo ležal v grobu z odsekano glavo.
Toda kaj boste vi, gospod? Kaj vam
je namenjeno, ako se vresničilo vaše
sanje? Vaše mesto je tik ob prestolu,
boli blizu, nego stoji maršal d' Ancre
sam, in vaš delež je vsega moč-
nosti. Pred vami bo vse molčalo, bo
vse klonilo glave. Če vas pogledam,
me dvomim, da ste izmed tistih ljudi,
katerih sleherna misel je volja. Vi
boste vladar nad vladarjem! In neni
gospod, ki nisem nič, je prišlo na um,
da morem z enim mahom umiliti ves
ta ponos, vse to samodržstvo, vso to
današnje in lutrišnje moč. Ta mah je
v moji oblasti!« Capestang je izdrl
bodalo. »Preden utesnete zaklatici
na pomoč, preden plane le eden vaših
služabnikov v to sobo, vas položim,
ako hočem, mrtvega k svojim no-
gam.« S temi besedami je nastavljal
škofu bodalo na vrat. »Toda prei
vam ponudim pogodbo: pustim vas
živeti, in cena, ki jo zahtevam v
odkup za vaše življenje z vso nego-
vo slavo in močjo — ta cena, gospod,
je Marion Delorme!«

To rekši je Capestang izpustil Ri-
chelieuja ter stopil korak nazaj, ka-
kor bi hotel reči: Poizkusi mi uiti, če
moreš: brani se, zaklaci, tvegal gla-
vo, ako ne veruješ v resnobo mojih
besed!

Richelieu je počasi vzdignil obli-
te. Bil je bled, kakor bi ga že imela

smrt, s katero mu je žugal upornik.
Toda voljoda ni mislil na možnost
smrti, niti se ni zdržnil, ko je pusto-
lovec izrekel ime Marion. Lubezen
in smrt sta bili daleč od njegove misli.
Trpljenje njegovo je bilo huiše: krva-
vel je njegov ponos.

Da, res je bil podoben tigrju v pa-
sti. Njegove prenašane oči so se vie-
le z vitezovimi: ta pogled je trjal
komaj sekundo, a vendar ga nista
pozahajla niti on niti Capestang do
konca svojega življenja...

»Premagan!« je začel minister
v svojem srcu. »Premagan po drobni
mušici!«

Capestang je čakal nepremično
kakor napeta vzmet. Zgodovina sto-
letij je trepetala na osti njegovega
bodala.

»Ako se ganem,« je mislil Ri-
chelieu, »ako zinem, da bi zaklical —
zbogom sanje o moči in veličini!...
Premagan! Poražen sem!«

Njegove zveržene črte so se raz-
pustile. Sklonil je glavo. Dve solzi,
morda edini ki jih je potočil v svo-
jem trdem življenju, dve vroči solzi,
kakršne izžema čem zroli nathuše
ponižanje, sta se mu utrnili ter izpuh-
teli na ognju njegovih lic.

»Poidiva!« je zamrmral.
Capestang je prijel škofa za lakej
in rekel zamolklo:

»Svetlost, obsodili ste me na
smrt: to vidim v vašem pogledu. —
Lehko bi prečital sodbo s sodnikom
vred — če bi se vas bal. A ne boim
se, ne vas, ne smrti. Pač na vam pra-
vim ponovno: vsaka naimanjša zmo-
ga v tem, kar hočete, storiti, vsak
nepotreben gib in vsaka preglasna

beseda more imeti le ta uspeh, da no-
gineva obadva, vi in jaz! In zdaj
svetlost, poidite naprej, kakor je prav
in modro!«

To rekši je spravil bodalo v no-
žnico!...

Richelieu je prestopil prag. Z nad-
človeškim naporom je dal svojemu
licu izraz popolne brezbriznosti in
visokostnega prezira: tako je stopal
pred vitezom do vrat Marionkine
sobe ter jih odprl...

Marion Delorme je bila obličena.
Odkar so jo bili privlekli v to sobo,
še ni bila odložila obleke... Pogled
na Richelieuja in Capestanga ji je po-
vedal vse: niti začudila se ni. Vstala
je molče ter se z ljubkim ponosom
oklenila vitezovega komolca.

»Svetlost,« je dejal Capestang z
mirnim glasom, »odprite nama vrata
svojega dvorca in spremite madame
do praga.«

Richelieu je krenil po stopnicah.
»Madame,« je povzel Capestang
»oprostite, da vam odtegnem roko.«
V tem trenutku mi je treba popolne
svobode gibanja.

Marion ga je izpustila. Srce ji je
butalo v prsih in trepetala je krčevi-
to, nekaj od groze, še bolj na od lu-
bezni in občudovanja... Vrtar je
stal blizu vrat. Škofov pogled je širil
notuhineno v njegovo ložo, toda za-
man: bila je prazna.

»Odprite!« je zapovedal kratko.
Vrtar se je podvizal, ne sluteč,
da igra vlogo v strahoplni drami

»Svetlost,« je rekel Capestang na
pragu, »spremite namu do mostu. Iz
gole previdnosti, svetlost!«

Richelieu je stopal dalje. Onkraj

Novega mostu je obstal.

»Do Grèvskega trga, svetlost!«
In Richelieu je šel pred njim do
Grèvskega trga. Tam se je ustavil,
kakor popreči Capestang je storil
takisto poklonil se globoko in se
odkril do zemlje, rekoč:

»Svobodni ste, gospod škof; od-
nušam vas in se poslaviam. — Se-
den na se razstanemo dovolite mi
še besedo: občudujem vas iz dna
srca. V silni bodočnosti, ki čaka va-
šo svetlost, utegnemo kdaj težiti vašo
vest in dušo strašna bremena: pot
mogočnih vodi preko trupel, in da
se jih vi ne boste ogibali, to vem!
Morda bo stal kedaj ponoči kes ob
vašem zglavi, in vam branil spati.
Spomnite se takrat svetlost da ste
nocojšnjo noč vrnili ženo tistemu, ki
jo ljubil, in verjemite mi spomin na
to uro in zasluga žrtve, katero ste
naložili svojemu ponosu, vam bo v
hladilo in odkup!«

Richelieu ni črnil besedice. —
Visokostno, nepremično, ravan ka-
kor steber je zrl za Capestangom in
Marionko, dokler se nista pogreznili
v noč. Kaj je mislil v tej minuti?
Kdo ugaane, kdo pove!

Capestang in Marion Delorme
sta nagle prispele do vrat Cinq-
Marsovega dvorca. Na vsa nešteta
Marionkina vprašanja je dalaj pu-
stolovec le splošne odgovore.

»In zdaj,« je dodal ko sta ob-
stala pred vrati, »ukazite napreči
svoje naihitreše konje v nailažjo
kočijo ter sedite vanjo z markizom.
Bežite! Dokler ne vem, da leži med
vama in Richelieujem sto francoskih
mili, ne bom verjel, da živita.«

Svarim

vsakega, da nisem plačnik
za dolgove, kateri se de-
lajo na moje ime.

Teodor Novotny.

Pred nakupom

naj si vsakdo

ogleda veliko

zalogo

Jedilnega orodja, jeklenega in
aluminijevskega, potne košare, žev-
ljarskega orodja, ričie in zapon
za čevlje, sukanca, gumbov, ve-
zenin in našivkov ter vse druge
potrebščine za krojače, šivilje,
čevljarje in sedlarje pri

Josip Petelinc-u,
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Največja izbira! Nizke cene!

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n.
občinstvo, da sprejemava nova dela in
popravila po najnižjih cenah. Gotovi
čevlji v zalogi.

Turistovski čevlji lastnega izdelka.

Ant. in Jož. Brajer - Kapele
Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Kdor si želi nabaviti pristnega in
znanega

haložana

naj se blagovoli poslužiti trdke:
Prva haloška trgovina z vinom
ANTE KORENIAK in drug pri
Sv. Barbari v Halozah.

Konjak

Pri slabostih valed starosti, pri želodčnih
težkočah in pri izgubitvi moči je mari-
vinaki konjak v mleku prav oživlja-
joče sredstvo. Dve poliliterski steklenici
pošilja franco za vnaprej poslatih 140 K.
Beneš Hertl, lastnik, grad Golč pri
Konjicah, Slovenija.

Prvorazredno

SJEME,

žitica, kukuruza, grahorice, preje,
muhari, povrča i originalne njemačke
krmne rape dobavlja „Sjemenar“
d. d., Osijek, Gajev trg 1.
Tel. br. 663. Brzjav: Sjemenar, Osijek.
Ček. post. št. br. 33346.

Gadje gnezdo

je najbolj čvrsto slovensko leposlovno
delo iz začetnih let. Naročite ga lahko
za malenkostno svoto 14 kron pri
„ZVEZNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Oglasi v „Jugoslaviji“ imajo naj-
boljši uspeh, ker je zelo raz-
širjena in jo vsakdo rad čita!

Kdor hoče imeti res s pravimi predvojnimi barvami
prepleskano hišo naj se obrne edino le na tvrdko:
Tone Malgaj, pleskar in ličar

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6. 1641

Na debelo!

Cenik

prvorazrednega vrtnega, cvetnega
in poljskega semena, kakor tudi
sadja in grmičevja

v najboljši kvaliteti in čistih
vrst je gotov ter prosimo slav.
občinstvo, da se v slučaju po-
trebe s polnim zaupanjem iz-
voli obrniti na nas.

Zadruga za proizvajanje semena

Zagreb, Preradovičeva ul. 20.

Telefon št. 17-74.

Advokatska kancelarija

Marko S. Gjuričić

predsednik državnog sveta u miru i bivši ministar pravde

otvorio je

u Beogradu, Kosančičev Venac broj 12.

Telefon broj 165.

Advokat, kancelariju uz suradnju advokat, prevodnja

Dra. Miće Anića i Bogoljuba Kučundžića.

**F. BRUMAT
LJUBLJANA****Manufaktura in tkanine.**

Mestni trg 25.

Pozor!

Pevci in pevska društva!

Pozor!

Mala pesmarica

za moški zbor; žepna izdaja 11x15 cm

- Stev. 1. Davorin Jenko: Sto čutiš, Srbije tužni?
2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka.
3. Anton Hajdrih: Slabo sveča je brlela.
4. Anton Hajdrih: Pod oknom.
5. Anton Hajdrih: V sladkih sanjah.
6. Anton Hajdrih: Jadransko morje.
7. Anton Hajdrih: Pri oknu sva molče slonela.
8. Josip Kocjančič: Slovo. Le nocoj še luna mila.
9. P. Hug. Sattner: Pogled v nedolžno oko.

Vsaka pesem stane 1 K; 11 izvodov 10 K.

Številka 6, 7 in 8 stane po 2 kroni, 11 izvodov 20 kron.

Dobiva se v

Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg št. 8.

**Zvezna
tiskarna****TISKOVINE VSEH VRST.**

časopise, knjige, brošure,
cenike, leake, lepake,
vabila, vzporedne račune
kuverte in pisemski papir
s firmo, vizitke, naslovnice
itd. natisne hitro, lično in ceno

Zveznatiskarna

v Ljubljani, Stari trg 19.
Naročila sprejema tudi upravnistvo „Jugoslavije“
v Ljubljani, Marijin trg 8 ter njene podružnice v
Mariboru, Glavni trg; v Celju, Kralje Petra cesta in
v Ptuj, Prešernova cesta.

**Zvezna
tiskarna****Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani**

Marijin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti in Dolnji Lendavi

obrestuje hranilne vloge
in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919.

Prometa do srede unija

nad 65.000.000 kron.

4¹/₂%

čistih brez odbitka
rentnega davka.

Neposredno pod
državnim nadzorstvom.